

Zamieszkanie czy zameldowanie? Które z tych pojęć tworzy wspólnotę samorządową?

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: czwartek, 06, marzec 2025 11:40

Piotr Majoch

Odsłony: 857

Choć dwa pojęcia odnoszące się do miejsca przebywania danej osoby brzmią podobnie, to nie są wobec siebie tożsame. Używanie ich w nieodpowiedni sposób w samorządowych uchwałach może skutkować nieważnością danego aktu.

Przykładem niewłaściwego użycia pojęć "zameldowanie" i "zamieszkanie" może być jedna z uchwał w sprawie udzielania stypendiów artystycznych, objęta rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Zachodniopomorskiego. Akt podejmowany na podstawie art. 7b ust. 1 i 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, przewidywał warunki, jakie miałyby spełnić kandydat do otrzymania stypendium. Oprócz tych związanych bezpośrednio z samym charakterem nagrody, czyli dotyczących osiągnięć na polu artystycznym, uchwałodawca postanowił o ograniczeniu prawa do stypendium wyłącznie do osób mających stałe zameldowanie na terenie gminy.

Wojewoda zauważył, że samorządowe obowiązki związane z prowadzeniem działalności kulturalnej służą lokalnej społeczności rozumianej jako wspólnota samorządowa, co wywodzi się z art. 7 ust. 1 u.s.g. Mianem wspólnoty samorządowej definiuje się natomiast mieszkańców danej gminy czy innej jednostki samorządu terytorialnego, co w tym przypadku tłumaczy już pierwszy z przepisów ustawy. Jak zatem pojęcie "mieszkańca" ma się do "zameldowania"?

Otóż zgodnie z art. 25 kodeksu cywilnego, o byciu mieszkańcem decyduje faktyczne przebywanie i zamiar stałego pobytu w danej jednostce. Zameldowanie jest z kolei odrębną instytucją połączoną regulacjami prawa administracyjnego i służy ewidencji ludności. Nie może ono jednak przesądzić o braku możliwości utożsamiania się ze wspólnotą samorządową. Nie jest to pogląd odosobniony. W treści rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewoda powołał się na wyrok WSA w Gliwicach (sygn. IV SA/Gl 962/12), w którym podkreślono, iż to fakt zamieszkiwania w konkretnym miejscu jest decydujący z perspektywy przynależności do wspólnoty. Brak zameldowania nie może zatem pozbawiać wynikających z tego uprawnień. Ograniczenie prawa do określonej korzyści (w tym przypadku - stypendium artystycznego) stanowiłoby przykład dyskryminacji wobec osób, które wprawdzie nie mogą urzędowo potwierdzić swojego powiązania z danym miejscem poprzez zameldowanie na pobyt stały i byłoby sprzeczne z samą koncepcją samorządu terytorialnego.

Wyjaśniając na tym tle różnice pomiędzy "zamieszkaniem" a "zameldowaniem", z powodu nieuprawnionego ograniczenia praw mieszkańców jednostki i naruszenia zakresu upoważnienia ustawowego, Wojewoda stwierdził nieważność badanej uchwały.

Rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Zachodniopomorskiego z 24 lutego 2025 r. (sygn. P-1.4131.29.2025.AKS)

Źródło: [Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego](#)